OGNISKO KRAKOWSKIE

ORGAN ODDZIAŁU KRAKOWSKIEGO ZWIĄZKU ZAWODOWEGO DRUKARZY I POKREWNYCH ZAWODÓW W POLSCE

Rok III. Kraków, w marcu 1938 Nr. 3

Walka o cennik

Obrady wspólnej Komisji Cennikowej zostały definitywnie zakończone w dniu 17 marca b. r., nie doprowadziły jednak do uzgodnienia cennika. Pracodawcy uparcie dążą do pogorszenia obecnych nawet postanowień cennika, a na wszelkie argumenty naszych delegatów zasłaniają się brakiem zgodnego stanowiska wśród pracodawców, „ciężkimi czasami“ itp. Niedwuznacznie też dają do zrozumienia, że chętnie zrzuciliby z siebie „jarzmo układu zbiorowego“.

Podkreślić tu musimy dwulicowe stanowisko pracodawców, którzy dawniej już stanowili zespół drukarń cennikowych. W czasie pertraktacyj cennikowych lat ostatnich stale nawoływali nas do wciągnięcia do umowy większej ilości drukarń. Gdy jednak w r. 1937 częściowo zostało to zrealizowane, gdy dla rozpowszechnienia umowy zbiorowej zrezygnowaliśmy z podwyżki płac, apetyty pracodawców wzrosły. Sami w obradach Komisji Cennikowej udziału nie brali, wysuwając delegatów spośród drukarń nowo dla umowy pozyskanych, solidaryzując się jednak z nimi w obniżkowych żądaniach. Udając wobec nas lojalność, chcieliby jednak przy okazji nowego cennika skórę z nas zedrzeć.

W obradach Komisji uzgodniono 49 paragrafów cennika; nie uzgodniono 11. Pozornie więc wydawałoby się, że cennik bliski jest realizacji. Ale punkty nieuzgodnione, to najważniejsze punkty cennika. W tych właśnie punktach pracodawcy żądają: 48-godzinnego tygodnia pracy, zniesienia wszystkich dodatków dla maszynistów, zezwolenia na naukę uczniów przy maszynach do składania przez cały 4-ty rok nauki, dopuszczenia pracy na sztukę przy maszynach do składania, 8-godzinnego dnia pracy przy dziennikach, zniesienia wszelkich dodatków gazetowych, oraz uchylenia obowiązku przyjmowania pracowników przez społeczne biuro pośrednictwa pracy. Nie koniec jednak na tym, bo żądają również rewizji płac i obniżenia ich do norm cennika poznańskiego.

Zrozumiałą jest rzeczą, że na te wszystkie „dobrodziejstwa“ nie mogli się zgodzić nasi delegaci i nie może się zgodzić ogół pracowników. W okresie, gdy w całym kraju zawiera się układy zbiorowe podwyższające zarobki robotników, gdy cały niemal przemysł drukarski pracuje po 46 godzin w tygodniu, aby częściowo bodaj złagodzić olbrzymie bezrobocie — krakowscy pracodawcy występują z niesłychanymi i niczym nie uzasadnionymi żądaniami, pogarszającymi stan dotychczasowy. Jest to celowe sianie zamętu, a kto zamęt sieje — zebrać musi burzę.

Obrady Komisji zakończono tym, że delegaci pracodawców zwrócić się mają do swych mocodawców o ostateczną decyzję i do dnia 25 marca b. r. zakomunikują nam swe ostateczne stanowisko, po czym zwołane zostanie w tej sprawie Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie członków Oddziału.

Czuwajcie więc, bo zbliża się dzień, w którym drukarze krakowscy zmuszeni będą upomnieć się o swe prawa i stanąć do twardej, lecz zdecydowanej walki o swój byt.

Cennik personelu pomocniczego

Od długiego szeregu lat stawki płac personelu pomocniczego są w Krakowie dodatkami do cennika, tj. tabelkami płac regulowane i były dawniej wszędzie przestrzegane. Ostatnie lata kryzysu, który dotkliwie odczuła cała nasza organizacja, największe spustoszenie sprawiły w szeregach personelu pomocniczego. Bezrobocie lub obawa przed utratą pracy powodowały zupełną bierność tych pracowników i pracownic wobec obniżek zarobków. Ubytek zarobków powodował znów zaleganie z wkładkami i występowanie z organizacji, co bardziej jeszcze sytuację pogarszało, bo pozbawiało tych pracowników oparcia i pomocy.

Sytuację tą na swój sposób wykorzystali pracodawcy. Dziś w bardzo wielu wypadkach tygodniowa płaca długoletniego pomocnika lub nakładaczki mieści się w granicach 10 — 25 złotych, a odbieraczki od 5 — 8 złotych. Czas pracy i zapłata za godziny nadliczbowe nie są w wielu wypadkach zgodne z ustawami. Wszelkie zaś indywidualne żądania podwyżki nie odnoszą skutku, a nawet spotykają się czasem z groźbą wydalenia z pracy lub ironicznymi radami. Świadczy to dobitnie o stosunku pracodawcy do robotnika, który nie ma siły przeciwstawienia się wyzyskowi.

Gdy w r. 1937 Oddział Związku zawarł z pracodawcami układ zbiorowy na zasadzie nowej ustawy, układ ten z mocy samego prawa objął również personel pomocniczy. Tak rozumował zarząd Oddziału i tak rozumiał rzecz tą Inspektorat Pracy — ale nie pracodawcy. Gdy na apel nasz większa ilość personelu pomocniczego do Związku przystąpiła i zażądała przewidzianej układem podwyżki płac, pracodawcy żądaniu temu odmówili, twierdząc, że układ dotyczy tylko pracowników ukwalifikowanych. Część pracowników uwierzyła temu i od płacenia wkładek się uchyla. Konferencje delegatów Związku z pracodawcami nie dały wyniku, wobec czego sprawę skierowano do Inspektoratu Pracy, który w dniu 18 lutego b. r. wystosował do właścicieli drukarń, które w r. 1937 przystąpiły do układu zbiorowego, pismo następującej treści:

Do Inspektoratu Pracy zwrócił się Związek Zawodowy Drukarzy i P. Z. w Polsce, Oddział w Krakowie, z zażaleniem, że objęte układem zbiorowym z dnia 9 sierpnia 1937 r. tak zwane drukarnie niecennikowe odmawiają stosowania cennikowych stawek płac personelowi pomocniczemu według postanowień wymienionego układu, twierdząc, że kategoria tych pracowników układem tym nie jest objęta.

Nawiązując do udzielonych wyjaśnień przedstawicielom drukarń objętych cytowanym układem na konferencjach w Inspektoracie Pracy oraz odpowiadając na pismo panów z dnia 3 lutego b. r. w tej sprawie — Inspektorat Pracy

przypomina, że zgodnie z postanowieniem pktu 2 wspomnianego układu wszystkie płace niższe od cennikowych mają być w terminie do dnia 15 sierpnia 1938 r. w okresach kwartalnych stopniowo podniesione do wysokości płac obowiązujących w tak zwanych drukarniach cennikowych.

Ponieważ wymieniony powyżej układ zbiorowy nie zawiera postanowień wyłączających personel pomocniczy — Inspektorat Pracy utrzymuje zajęte w tej sprawie stanowisko, że układ ten dotyczy wszystkich pracowników zatrudnionych przez uczestników tego układu, a wchodzących tak w skład personelu ukwalifikowanego jak i pomocniczego.

Podając powyższe do wiadomości — Inspektorat Pracy wzywa wszystkich uczestników układu do lojalnego wykonywania jego postanowień. Inspektorat Pracy zaznacza, że nieprzestrzeganie postanowień wiążącego strony układu, w szczególności zaś stosowanie do personelu pomocniczego płac niższych aniżeli układ postanawia, zmuszony będzie uznać za lekceważenie przyjętych zobowiązań w rozumieniu naruszenia przepisów art. 59 prawa o wykroczeniach.

Inż. L. Królikiewicz
Inspektor Pracy 38 Obw. w Krakowie.

Jak z treści pisma wynika, personel pomocniczy zatrudniony w drukarniach dawniej już cennikowych ma mieć stawki płac ściśle cennikowe. W drukarniach, które dopiero od r. 1937 objęte są układem zbiorowym, płace winny być podwyższone w dniach 1 X 1937 r. i 1 I 1938 r., a od 1 IV 1938 r. obowiązuje już trzecia rata podwyżki. Jednak nawet i pismo Inspektora Pracy nie przekonało pracodawców o słuszności naszego stanowiska. W dalszym ciągu odmawiają uznania praw cennikowych tej kategorii.

W tym stanie rzeczy sprawa nabiera charakteru zatargu. Zarząd Oddziału doprowadził do prawnego określenia należności, obecnie pracownicy muszą należności swe wyegzekwować. Należności personelu pomocniczego według cennika przedstawiają się przy 46-godzinnym tygodniu pracy następująco:

		kawaler	żonaty
pomocnicy:	w 1 roku pracy	25·28 zł	27·70 zł
„	po 1 „ „	30·28 „	33·31 „
„	„ 3 latach „	34·77 „	38·30 „
nakładaczki:	po 1 roku pracy	17 92 zł	
„	„ 3 latach „	26·92 „	
„	„ 5 „ „	30·94 „	
odbieraczki:	po 1/2 roku pracy	10·07 zł	
„	„ 3 latach „	15·14 „	
„	„ 5 „ „	17·42 „	

Aby płace te weszły wszędzie w życie, potrzebny jest masowy odruch pracowników i pracownic personelu pomocniczego. Dlatego też wzywamy wszystkich stojących dotychczas na uboczu pracowników i pracownice personelu pomocniczego do niezwłocznego przystąpienia do organizacji. Nie obawiajcie się gróźb ze strony pracodawców, bo złączeni w jedną gromadę potraficie na groźby te odpowiedzieć. Łączcie się z nami jak najrychlej, bo tym przyspieszycie poprawę swego bytu. Jeżeli apel nasz nie odniesie skutku, wówczas korzyści cennikowe pozostaną na papierze, a wy nadal stanowić będziecie bezradną i wyzyskiwaną masę. Bo organizacja może i będzie popierać tylko interesy swych członków.

FRANCZYK JAN

Dnia 11 marca 1938 r zmarł, przeżywszy lat 61, ś. p. tow. Franczyk Jan, pomocnik, b. długoletni pracownik Drukarni Związkowej w Krakowie. Zmarły był solidnym członkiem Związku i Sekcji Personelu Pomocniczego.
Cześć Jego pamięci!

Z dorocznych obrad

Okres rocznych walnych zgromadzeń w roku bieżącym mamy już poza sobą. Oddział nasz, jak i wszystkie jego Sekcje, zgromadzenia te odbyły, rozważając całoroczne życie organizacyjne oraz działalność swych zarządów i wybierając nowe zarządy. Odbyliśmy również zgromadzenie naszej organizacji lokalnej, Stowarzyszenia „Ognisko“. Nie będziemy tu zajmować się obradami Sekcyj, gdyż stanowiły one tylko drobniejsze fragmenty obrad zebrań ogólnych, które w głównych zarysach omówimy.

Na wstępie zaznaczyć trzeba, że frekwencja w zgromadzeniach nie była dostateczną. Wprawdzie udział w nich wzięło nieco więcej członków niż w zgromadzeniach lat ostatnich, jednak liczba około 150 obecnych niezbyt dodatnio świadczy o chęci czynnej współpracy członków z zarządem. A współpraca ta być musi, jeżeli chcemy, aby organizacja rozwijała się i skutecznie dla naszego dobra działalność swą kontynuowała. Sam zarząd jest tylko organem kierującym wykonaniem powziętych zamierzeń i dążeń; wykonawcami musi być ogół członków, stanowiących organizację. To też żaden uświadomiony robotnik nie powinien pomijać okazji podkreślenia swego wyrobienia organizacyjnego, a udziałem w zgromadzeniach i głosem swym winien dawać wyraz swej gotowości do czynnego udziału w pracy organizacyjnej.

Sprawy dotyczące Oddziału Związku oraz cennika omawiamy w oddzielnych artykułach.

Ze spraw „Ogniska“ najważniejsze zagadnienia dotyczyły finansów Stowarzyszenia. Zamknięcie rachunków za rok 1937 nadwyżką około 7 000 zł spowodowało pojawienie się wniosków ze strony pracujących o obniżenie wkładki, a ze strony bezrobotnych o podwyższenie zapomóg. W warunkach normalnych obydwa te wnioski można było częściowo zrealizować. W chwili obecnej jednak na przeszkodzie stanęła sprawa pożyczki, ciążącej na hipotece naszej realności.

Już w latach poprzednich Wydział zabiegał o uzyskanie innej pożyczki na jakiś dłuższy i określony termin, celem spłaty obecnej pożyczki i uregulowania kwestii obciążenia hipoteki, jednakże bezskutecznie. Żadna instytucja nie chce udzielić pożyczki dokąd pierwsza hipoteka jest zajęta. Stowarzyszenie zaś nie dysponuje dotychczas kwotą, wystarczającą na całkowitą spłatę. Sytuację pogarsza ustawa z dnia 5 lutego 1938 r. ustalająca w zasadzie wygaśnięcie moratorium dla wierzytelności hipotecznych z dniem 1 czerwca 1938 r. Przed terminem tym musimy mieć jak największą ilość gotówki, zabezpieczającą Stowarzyszenie przed poważnymi stratami na wypadek konieczności spłaty.

Stan ten przedstawiono na Zgromadzeniu równocześnie z powyższymi wnioskami w sprawie wkładek i zapomóg. I tu podkreślić należy, że Zgromadzenie stanęło na wysokości zadania. Na apel Wydziału wnioski o obniżenie wkładki oddalono jednomyślnie, a wniosek o podwyższenie zapomóg uzyskał zaledwie 4 głosy, wobec czego też został oddalony. To załatwienie sprawy pozwala nam mieć nadzieję, że własnymi siłami realność z zadłużenia oczyścimy, a wówczas realnie myśleć możemy o dążeniu do urządzenia w niej własnej siedziby dla naszej organizacji.

Na jeden jeszcze szczegół zwrócić należy uwagę. W sprawozdaniu Zarządu przedstawiono stan płat-

ności wkładek związkowych i lokalnych. Z szczegółowego zestawienia wynika, że nie zalega z opłatą ani jednej wkładki 48% członków, a zalegający 5 lub więcej wkładek i pozbawieni przez to praw członkowskich stanowią 11% ogólnej liczby członków. Jest to wprawdzie stosunek nie zbyt groźny, jednakże w organizacji nie zdrowy. Jeżeli ogromna większość członków potrafi podołać ciężarom organizacyjnym, to i ta niezbyt liczna garstka członków opieszałych winna obowiązek swój zrozumieć i drobnymi chociażby ratami zaległości te spłacać. Koledzy zaś niezalegający winni ich do zapłaty zachęcać i nakłaniać. Bo wtedy dopiero, gdy myśleć i czuwać będziemy nad sobą wzajemnie, stworzymy sobie organizację silną nie tylko liczbą, ale i duchem.

Wybory delegatów

Uznaną we wszystkich zawodach instytucją są delegaci robotniczy w zakładach pracy. W naszym zawodzie również instytucja ta oddawna istnieje, dawniej pod nazwą mężów zaufania i Komisji Mężów Zaufania, obecnie Koła Delegatów. W ostatnich latach instytucja ta niezbyt przez pracowników była doceniana, a przez pracodawców traktowana jako zło konieczne i ledwo tolerowane.

Podczas toczących się obecnie obrad nad cennikiem sprawa ta była omawiana i została z delegatami pracodawców uzgodniona. Ustalono, że w każdym zakładzie pracy winni być wybrani delegaci robotników, którzy mają prawo interwencji. Pracodawcy wyrazili jednak zastrzeżenia zupełnie słuszne. W pierwszym rzędzie położono nacisk na poważne traktowanie wyboru delegatów, którymi winni być pracownicy poważni i taktowni, zaznajomieni dokładnie z układem zbiorowym i przynajmniej ogólnie z ustawodawstwem. Nazwisko każdego delegata winno być dyrekcji zakładu wiadome. W czasie interwencji delegat, zachowując swą godność osobistą, pamiętać musi, że przemawia imieniem ogółu pracowników, których interes reprezentuje. W żadnym przeto wypadku nie należy zachowaniem swym okazać lekceważenia osoby pracodawcy lub przedsiębiorstwa. Bo powołaniem delegata jest nie tylko obrona interesów robotniczych, ale też i dążenie do likwidacji zaistniałych zatargów czy nieporozumień.

Obecnie rozpoczęliśmy nową kadencję urzędowania władz związkowych. Po wyborze nowego Zarządu wybrać mamy nowych delegatów w zakładach pracy i ukonstytuować Koło Delegatów. W drukarniach wybory te przeprowadzić należy w terminie do dnia 2 kwietnia 1938 r. Wybierać należy na każdych 10 pracowników 1 delegata, uwzględniając przy tym poszczególne działy pracy. Delegatów wybierać mają oddzielnie ze swego grona pracownicy ukwalifikowani oraz personel pomocniczy. Bezpośrednio po ukończeniu wyborów należy nazwiska delegatów zakomunikować dyrekcji zakładu, a w terminie do dnia 4 kwietnia b. r. przedłożyć za pośrednictwem skarbnika oficyny wykaz wybranych sekretarzowi Oddziału.

Zarząd wzywa ogół członków do ścisłego i terminowego przeprowadzenia wyborów delegatów. Od przyjęcia mandatu delegata nikt nie powinien się uchylać. Po dokonaniu wyborów zwołane zostanie posiedzenie Koła Delegatów, które po ukonstytuowaniu zastanowi się nad kwestią wyszkolenia delegatów i ewentualnego uzupełnienia ich wiadomości z zakresu cennika oraz ustawodawstwa.

Z Rocznych Walnych Zgromadzeń

W dniach 27 lutego i 6 marca br. odbyły się R. W. Zgromadzenia członków Związku (Oddział Kraków) i Stow. «Ognisko«. Obradom przewodniczył kol. Butwin K. Placówki zamiejscowe reprezentowali kol Martyna K. i Schmerz Ch. z Bochni, oraz kol. Bulaga A. z Sekcji w Tarnowie.

Po zatwierdzeniu porządku obrad uczczono przez powstanie pamięć zmarłych w ciągu ubiegłej kadencji kol.: Baranowskiego M., Gierasińskiego Fr. i Kuchary L.

Odczytany protokół zatwierdzono bez zmian.

W sprawozdaniu z czynności Zarządu podkreślił kol. Butwin K. ważniejsze wydarzenia w życiu organizacji. Zapoczątkowana w r. 1937 naprawa stosunków cennikowych na terenie działalności naszego Oddziału winna zachęcić wszystkich do skupiania się i dalszej w tym kierunku pracy.

Sprawozdanie powyższe uzupełnił kol. Koczub W. referatem ogólnym, w którym wskazał na ogólnorobotniczy ruch organizacyjny w klasowych związkach zawodowych, które obecnie na terenie Krakowa skupiają około 25 000 robotników. Następnie omówił konferencję delegatów związków z Głównym Inspektorem Pracy (sprawozdanie zamieszczono w nrze 3 »Wiadomości Graficznych«), oraz złożył sprawozdanie z dorocznej konferencji Rady Związków Zawodowych, która wykazała konsolidację zorganizowanej rzeszy robotniczej. Wreszcie podkreślił ważność uchwał Kongresu Pracowników Umysłowych, który postanowił ścisłą współpracę z ruchem robotniczym, oraz zbliżone do tego nastawienie Kongresu Stronnictwa Ludowego, reprezentującego ruch chłopski. Wszystkie omawiane przejawy oznaczają poważne wzmocnienie pozycji robotników w walce z kapitałem.

Referowane przez kol. Koczuba W. sprawozdania kasowe wykazują nadwyżki za r. 1937: w Oddziale Związku 8 000 zł, w Stow. »Ognisko« 7 000 zł.

Następnie sprawozdania złożyli kolejno: kol. Koczub W. z działalności społecznego biura pośrednictwa pracy; kol. Wagan J. z administracji realności; kol. Polewka St. z działalności Komisji Kulturalno-Oświatowej; oraz kol. Wolański K. z działalności biblioteki.

Wszystkie sprawozdania po obszernej dyskusji przyjęto do wiadomości, udzielając na wniosek Komisji Kontrolującej absolutorium ustępującemu Zarządowi Oddziału i Stow. »Ognisko«.

Ciąg dalszy Zgromadzeń odbyto 6 marca b. r. Wnioski Zarządu referował kol. Koczub W. Jednomyślnie uchwalono wnioski:

1) o prolongatę umowy z kol. Waganem J. jako administratorem realności na r. 1938.;

2) o pełnomocnictwa dla delegatów do zawarcia cennika;

3) o wypłatę z rachunku zapomóg lokalnych kwoty 600 zł kol. Marszałkowi E., celem uzyskania możliwości zarobku w obcym zawodzie;

4) o reaktywowanie w prawach członków, którzy przystąpili ponownie w r. 1937 (uchwalony większością głosów).

Wnioski członków i podania referował kol Karbowski J. Oddalono wnioski:

1) o obniżenie wkładki lokalnej o 30%;

2) o obniżenie wkładki lokalnej o 50 gr;

3) o zniesienie opodatkowania na bezrobotnych i wprowadzenie wkładki progresywnej;

4) o podwyższenie lokalnych zapomóg nadzwyczajnych;

5) o ogłaszanie nazwisk kandydatów na członków celem zgłaszania ewentualnych zarzutów;

6) o reorganizację biblioteki w kierunku utworzenia z niej biblioteki publicznej;

7) o hurtową wyprzedaż starych dzieł.

Uchwalono wnioski:

1) polecający Wydziałowi »Ogniska« przeprowadzenie zwolnienia od obciążenia hipoteki realności i opracowanie planu realizacji budowy własnej sali na lokal dla Stowarzyszenia;

2) urgujący o należyte opłacanie opodatkowania;

3) o subwencję dla biblioteki, uchwalając 300 zł.

Podania kol. Krzaka K. i Szpaka J. o rewizję zaległości w zasadzie oddalono, zezwalając jednak na spłatę ulgową na warunkach uchwały R. W. Zgromadzenia z 14 marca 1937 r.

Reaktywowano w prawach: od dnia uchwały kol. Kruczkowskiego J. (Związek i »Ognisko«); z zastrzeżeniem odzyskania praw po wpłaceniu 52 wkładek kol.: Gronuś H. i Krawczyński Fr. (tylko Związek) oraz kol.: Bednarczyk Zb., Czajkowski Wł., Golonka T., Habina E., Krawczyk M., Sasorski Z., Stopa Wł. i Urbański St. (Związek i »Ognisko«). Oddalono podania kol. Komorowskiego W. z powodu ponownej zaległości wkładek, oraz kol. Wiśniowski F. z powodu przedawnienia (prawa z lat 1906—1911).

Podanie kol. Kruczkowskiego J. o pretensję z r. 1933 oddalono.

Wybory przeprowadzono w głosowaniu tajnym na Zgromadzeniu członków Oddziału Związku, po czym Zgromadzenie Stow. »Ognisko« wybrało przez aklamację ten sam Wydział. Wynik wyborów jest następujący:

Prezydium: przewodniczący: Butwin K.; zast. przew. Kurzydło St.; sekretarz i kierownik biura pośr. pracy Koczub W.; skarbnik Piekarski M.; bibliotekarz Wolański K.

Wydział: Głowacki Fr., Grabski A., Kozłowski K., Łukasik Wł., Marek St. (tylko Związek), Neider L., Rebizond J., Szybiński St., Żychal Józef. Zastępcy: Jastrzębski A., Kościński J., Zapiór St. Komisja Kontrolująca: Karbowski J., Łyszczarz Fr., Rachwał H. Zastępcy: Kołodziejczyk K., Zakulski M.

Sąd Polubowny i Związkowy: Dębowski A., Pociecha A., Policzkiewicz M., Serafin St., Wiech A. Zastępcy: Bobula St., Boy K., Czerbak J.

Komisja Kulturalno-Oświatowa: Bagiński Wł., Boy K., Jasica J., Kożuch M., Krudowski J., Polewka St.

Sekcja Składaczy Maszynowych

W dniu 13 lutego 1938 r. odbyło się Roczne Walne Zgromadzenie Sekcji Składaczy Maszynowych przy udziale przewodniczącego Związku (Oddział Kraków) kol. Butwina. Po zatwierdzeniu porządku dziennego i odczytaniu protokołu który został przyjęty, kol. Grabski zdał sprawozdanie z czynności Zarządu Sekcji, a kasowe zdał kol Rachwał H. w zastępstwie nieobecnego a usprawiedliwionego skarbnika kol. Wierzbickiego J., po czym na wniosek Komisji Kontrolującej sprawozdania przyjęto, udzielając Zarządowi absolutorium Następnie szeroko omawiano referowaną przez kol. Grabskiego sprawę zmiany regulaminu, którą po dyskusji w całości uchwalono.

Wybory do Zarządu Sekcji dały wynik następujący: prezes kol. Grabski Antoni, zastępca kol. Rebizond Jan, sekretarz kol. Rachwał Henryk, skarbnik kol. Wierzbicki Jan; członkowie Zarządu kol.: Berezowski Wł., Dębowski A., Hubisz A., Hubisz P., Kurzydło St., Zapiór Stefan; zastępcy kol.: Chmielarski St., Rajczyk Franciszek; Komisja Kontrolująca kol.: Kościński Jan, Sowielski Jan, Rossowski Marian.

Przy wolnych wnioskach kol. Butwin omówił szeroko sytuację cennikową w części dotyczącej składaczy maszynowych, po czym wezwaniem do jednolitego frontu Zgromadzenie zakończono.

Sekcja Maszynistów

W niedzielę, dnia 13 lutego b. r. odbyło się Roczne Walne Zgromadzenie członków Sekcji Maszynistów. Zgromadzenie zagaił jako zastępca przewodniczącego kol. Bobula St. Przedstawione sprawozdania z czynności Zarządu, kasowe i Komisji Kontrolującej przyjęto, udzielając ustępującemu Zarządowi absolutorium.

Nowy Zarząd wybrano w następującym składzie: przewodniczący: Łukasik Wł., zastępca przew.: Bobula St.; sekretarz: Wiśniewski H.; skarbnik: Robak St.; członkowie Zarządu: Boksa M., Jastrzębski A., Karbowski J., Kołodziejczyk K., Kożuch J.; Komisja Kontrolująca: Florek St, Szymański L., Włodarski R.

Towarzystwo Emerytalne „Siła“

W niedzielę, dnia 20 lutego 1938 r. odbyło się Roczne Walne Zgromadzenie członków Tow. »Siła«. Po zagajeniu i złożeniu sprawozdania z czynności Wydziału przez kol. Pociechę A., sprawozdanie kasowe przedstawił kol. Polewka St. Po krótkiej dyskusji sprawozdania te przyjęto, a na wniosek Komisji Kontrolującej ustępującemu Wydziałowi i spełniającym funkcje kolegom udzielono absolutorium.

Kol. Neider L. zreferował wniosek Wydziału w kwestii dalszych ulg w płaceniu wkładek oraz w kwestii wkładek zaległych przez członków w czasie bezrobocia. Wniosek ten, uchwalony jednomyślnie, brzmi:

1) podtrzymuje się w zasadzie obowiązek uiszczania wkładek bieżących przez bezrobotnych na podstawie brzmienia § 9 statutu (podczas pobierania zapomogi regulaminowej z »Ogniska« i chorobowej przez 12 tygodni, następnie po 1 wkładce w miesiącu);

2) po wyczerpaniu zapomogi nadzwyczajnej zwalnia się bezrobotnych od obowiązku opłacania wkładek z zachowaniem poprzednio nabytych praw, o ile nie zachodzi wypadek przewidziany § 8 statutu (zaległość ponad 12 wkładek);

3) zaległości, powstałe w okresie bezrobocia lub choroby członka przed dniem podjęcia niniejszej uchwały, mogą być przez Wydział częściowo umorzone na podstawie indywidualnych podań, należycie umotywowanych.

Po załatwieniu kilku podań, m. i. przyznaniu zapomogi miesięcznej wdowie po ś. p. Kucharze L., na życzenie zgromadzonych przeprowadzono wybory jawne, przez aklamację. Jednomyślnie wybrano prezesem kol. Pociechę A. oraz Wydział w dotychczasowym składzie ze zmianą tylko 1 zastępcy członka Wydziału i Komisji Kontrolującej.

Przebieg Zgromadzenia był na ogół poważny i nacechowany troską o byt Towarzystwa i prawa członków. W obecnych dość trudnych warunkach bytu Towarzystwa, spełnia ono należycie swe zadanie.

Na posiedzeniu konstytuującym w dniu 1 marca b. r. wybrano zastępcą prezesa kol. Kurzydłę St., sekretarzem kol. Neidera L., a skarbnikiem kol. Polewkę St. Ustalono, że wszelkie podania w sprawach dotyczących członków wnosić należy na ręce sekretarza w poniedziałki i piątki wieczorem.

Kronika

Kuźnia wyzysku. Na Grzegórzkach przy ul. Glinianej L. 24 znajduje się od około 2 lat fabryka wyrobów papierowych »Wesko-Mill«, własność W. i B. Spira. Fabryka ta dawniej zaszczycała swą obecnością Bielsko. Jest to zakład zatrudniający około 140 osób, przeważnie dziewcząt. Prócz torebek papierowych, kartonaży i innych robót papierowych rozwija się tam i »przemysł« drukarski. Fabryka posiada 2 maszyny płaskie i 2 amerykanki, przy czym zatrudnia 1 składacza ręcznego i 1 maszynistę oraz 8 dziewcząt. Tłucze się tam torebki konfekcyjne, nadruki na listy, koperty itp. drobne roboty drukarskie. Praca wynosi po 8 godzin dziennie bez przerwy obiadowej od 6 rano do 14 i od 14 do 22. W okresach »terminowych« dostaw, które zdarzają się dość często, praca trwa jeszcze dłużej, przy czym za godziny nadliczbowe płaci się najwyżej wynagrodzenie normalne, a więc po kilkanaście groszy za godzinę Płace bowiem wynoszą po 8 do 18 zł; drukarze ukwalifikowani mają płace nieco wyższe.

Jest to kuźnia niesłychanego wyzysku i wyścigu pracy. Delegatów robotniczych w tak wielkim zakładzie nie ma wcale. Rygor iście niewolniczy. Jakikolwiek ruch robotniczy względnie ujawnienie chęci organizowania się, są pilnie przez zarząd śledzone i zwalczane bezwzględnym wydalaniem z pracy.

Ostatnio fabryka ta otrzymała dostawę kopert z nadrukiem w nakładzie kilku milionów dla instytucji niestety państwowej. Robotę tą wykonywano w godzinach nadliczbowych i w nocy. Personel zmuszony był pracować po 12 - 16 godzin dziennie bez możności spożycia nawet posiłku. Z przykrością zapytać musimy odnośne czynniki, jakim prawem tacy »przemysłowcy« otrzymują zamówienia podobne, przy których omija się zakłady należycie wyposażone technicznie, respektujące umowy zbiorowe i ustawy? Dlaczego napycha się kieszenie wyzyskiwaczom? Popieranie przez instytucje państwowe podobnych przedsiębiorstw zaprzecza zaleceniom Ministra Opieki Społecznej o rozpowszechnianiu i ochronie układów zbiorowych pracy. Jest to wyraźne działanie na szkodę tych układów, co wywołuje wśród robotników rozgoryczenie i nieufność. Nowy ten »zakład dla dostaw państwowych« polecamy szczególnej opiece Obwodowego Inspektoratu Pracy.

Komunikaty

Przypominamy członkom, że **od dnia 3 kwietnia 1938 roku wchodzi w życie trzecia rata podwyżki płac** w drukarniach, które dotychczas nie płacą stawek cennikowych. Rata ta, podobnie jak poprzednie, wynosić ma 25% różnicy między płacami z dnia 14 sierpnia 1937 r. a płacami cennikowymi. W tym samym stosunku podwyższa się cena tysiąca liter.

Członkowie personelu pomocniczego, którzy przystąpili ponownie do Związku w r. 1937, mogą być na podstawie uchwały R. W. Zgromadzenia z dnia 6 marca 1938 r. reaktywowani w prawach dawniej nabytych. Ubiegający się o reaktywowanie, tj. zaliczenie wkładek dawniej wpłaconych, winni wnieść do Zarządu Oddziału podania w terminie do dnia 15 kwietnia 1938 r.

Sąd Związkowy Oddziału Kraków i Stow. „Ognisko“ ukonstytuował się następująco: przewodniczący Pociecha A.; zast. przew. Policzkiewicz M.; sekretarz Serafin St. Wszelkie pisma adresować należy na kopercie: »Sąd Związkowy« lub »Sąd Stow. »Ognisko«, na ręce kol. Serafina St.« i składać w sekretariacie Oddziału.

W niedzielę, dnia 27 marca 1938 r. o godz. 10 przedpoł. odbędzie się w lokalu Stow. »Ognisko« w Krakowie, Rynek Gł. 12

ROCZNE WALNE ZGROMADZENIE

członków Kasy Zaliczkowej Drukarzy i Pokr. Zawodów w Krakowie

Spółdzielni zarejestrowanej z nieograniczoną odpowiedzialnością, z następującym porządkiem dziennym:

1. Odczytanie i przyjęcie protokołu z ostatniego R W. Zgromadzenia;
2. Sprawozdanie Dyrekcji z czynności i zamknięcia rachunków za rok 1937;
3. Sprawozdanie Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej, zatwierdzenie bilansu i sprawozdania rocznego oraz udzielenie absolutorium;
4. Uchwała co do czystego zysku;
5. Uchwalenie preliminarza budżetowego na rok 1938.
6. Zmiana Statutu.
7. Wybory: 3 członków Rady Nadzorczej i 2 zastępców;
8. Oznaczenie najwyższej granicy sumy zobowiązań Kasy i najwyższej pożyczki dla 1 członka;
9. Wnioski i interpelacje.

W razie braku kompletu odbędzie się Roczne Walne Zgromadzenie jako powtórnie zwołane z tym samym porządkiem dziennym, w tym samym lokalu, w godzinę później, z ważnością uchwał zapadłych na podstawie § 37 Statutu.

Sprawozdanie i bilans za rok 1937 są do przeglądnięcia w godzinach urzędowych w Kasie Zaliczkowej. **Zarząd.**

Redakcja i Administracja: Kraków, Rynek Główny L. 12, III p. Telefon Nr. 107-77
Wydawca: Związek Zawodowy Drukarzy i Pokrewnych Zawodów w Polsce Oddział Kraków. — Redaktor odpowiedzialny: Wiktor Koczub
Drukarnia Związkowa w Krakowie, Mikołajska 13, pod zarządem K. Brachowskiego.